

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM W III KWARTALE 2016 R.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w III kwartale 2016 r.

Do uogólnienia wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Od I kw. 2016 r. w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności zastosowano kalibrację wag na poziomie województwa, w miejsce stosowanej dotąd kalibracji na poziomie kraju, co zapewnia spójność otrzymywanych wyników z danymi demograficznymi na poziomie województw. W obliczeniach wag uwzględniono stosowane dotychczas kategorie demograficzne według płci, grup wieku i miejsca zamieszkania, natomiast wskaźniki kompletności służące do korekty wag ze względu na występowanie braków odpowiedzi są obecnie wyznaczane na poziomie województw. Zastosowanie kalibracji poprawiło wskaźniki precyzji dla ocen na poziomie województwa, ale szacunek dotyczy wciąż tej samej wartości szacowanego parametru, nie powinny wystąpić zatem żadne różnice systematyczne, mogące mieć wpływ na brak porównywalności danych z wcześniejszymi okresami.

PODSTAWOWE DEFINICJE PRZYJĘTE W BAEL

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych), przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.

Za ludność aktywną zawodowo (tzw. siła robocza) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne, liczba pracujących uzyskana z BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Bezrobotni, wg BAEL, to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany),
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne wg powyższych kryteriów, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Współczynnik aktywności zawodowej to udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia to udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia to udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

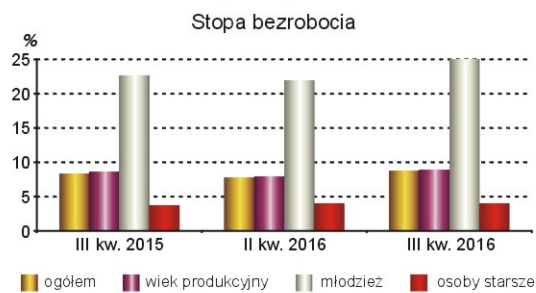
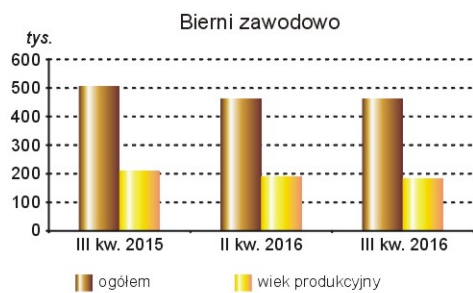
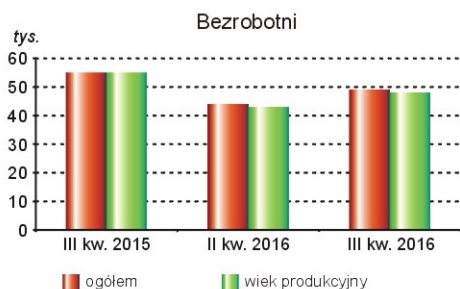
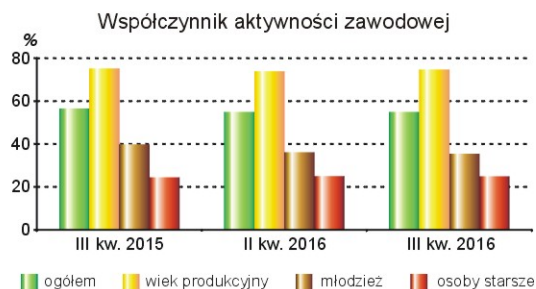
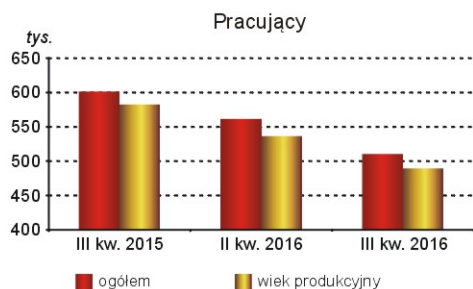
Wiek produkcyjny: 18-59 lat dla kobiet, 18-64 lata dla mężczyzn; młodzież: 15-24 lata; osoby starsze: 55 lat i więcej.

Uwaga: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Dane opublikowane w tym opracowaniu przedstawiają wyniki przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania danych.

Podstawowe wyniki BAEL dla osób w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	III kwartał 2015	II kwartał 2016	III kwartał 2016
Aktywni zawodowo w tys.	656	561	559
pracujący	601	518	510
bezrobotni	55	44	49
Bierni zawodowo w tys.	507	462	462
Współczynnik aktywności zawodowej w %	56,4	54,8	54,8
Współczynnik zatrudnienia w %	51,7	50,6	50,0
Stopa bezrobocia w %	8,4	7,8	8,8

Aktywni zawodowo

W III kwartale 2016 r. liczba aktywnych zawodowo w województwie świętokrzyskim ukształtowała się na poziomie 559 tys. osób. Większość z nich (57,2%) stanowili mężczyźni. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego liczba aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 14,8%. Spowodowane to zostało jej spadkiem zarówno w grupie mężczyzn (o 14,7%), jak i wśród kobiet (o 14,6%).

Znaczny spadek aktywnych odnotowano niezależnie od miejsca zamieszkania. Na przestrzeni roku na wsi ubyło ich 13,8%, natomiast w miastach – 16,0%. Udział mieszkańców obszarów wiejskich w liczbie aktywnych zawodowo zwiększył się do 56,9%.

Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie o 1,6 p. proc. niższym niż w roku ubiegłym i wyniósł 54,8%. W podziale według płci zdecydowanie wyższą jego wartość nadal notowano wśród mężczyzn – 64,9% wobec 45,5% u kobiet. W miastach wskaźnik aktywności zawodowej wyniósł 53,6% i był mniejszy niż na wsi (55,7%).

W skali kraju współczynnik aktywności zawodowej obniżył się o 0,1 p.proc i osiągnął 56,3%. Podobnie jak w Świętokrzyskim znaczne różnice wystąpiły w podziale według płci. Współczynnik aktywności zawodowej mężczyzn wyniósł 65,0%, a kobiet – 48,4%.

Zmiany współczynnika aktywności zawodowej na przestrzeni roku cechowało zróżnicowanie. Do spadku współczynnika aktywności zawodowej przyczyniła się jego mniejsza wartość wśród osób w wieku 15-24 lata (o 4,4 p.proc. – do 35,3%) oraz 35-44 lata (o 3,9 p. proc. – do 87,1%). W pozostałych grupach była ona wyższa niż przed rokiem. Najwyższy wzrost współczynnika aktywności zawodowej odnotowano wśród osób w wieku 45-54 lata – o 2,0 p.proc do 84,4.

Duże różnice aktywności ekonomicznej utrzymały się w zależności od wykształcenia badanych. Zdecydowanie najwyższy poziom współczynnika aktywności ekonomicznej ludności notowany był w dalszym ciągu w grupie osób z wykształceniem wyższym - 77,0%. Zmniejszył się on na przestrzeni roku o 1,0 p.proc. Wysoki poziom współczynnika aktywności wystąpił także wśród osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 63,1% (spadek o 1,8 p.proc.) oraz zasadniczym zawodowym – 63,3% (spadek o 2,7 p.proc.). Najmniej aktywne zawodowo były osoby posiadające najniższe wykształcenie (gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe) lub bez wykształcenia szkolnego. Wskaźnik dla tej grupy wyniósł 16,1%, przy czym w grupie tej odnotowano jego najgłębszy spadek – o 3,3 p. proc. Wzrost wskaźnika aktywności zawodowej wystąpił jedynie wśród posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące (o 4,4 p.proc. – do 47,7%).

Pracujący

Liczba pracujących w III kwartale 2016 r. ukształtowała się na poziomie 510 tys. i zmalała w skali roku o 15,1%. Było to rezultatem spadku zarówno populacji pracujących mężczyzn – o 15,1%, jak i kobiet – o 15,2%. Liczba pracujących w miastach zmalała o 15,8%, natomiast na wsi obniżyła się o 14,7%.

Zwiększyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W III kwartale 2016 r. na 1000 pracujących przypadało 1002 bezrobotnych i biernych zawodowo.

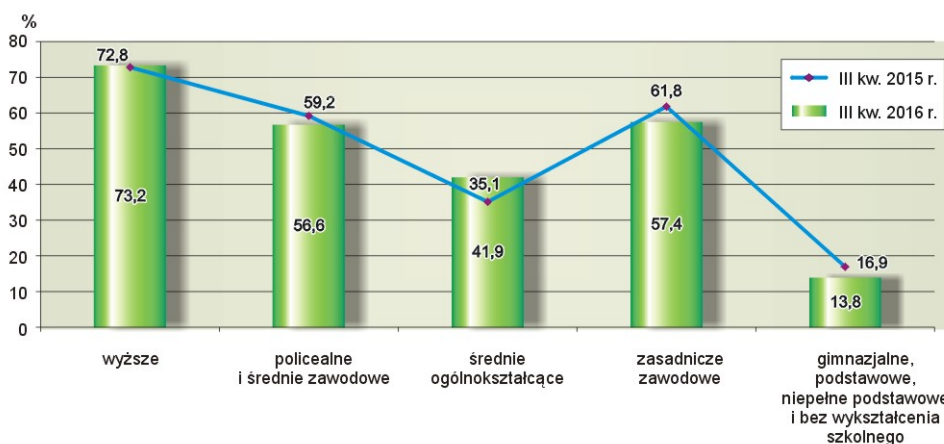
Wskaźnik zatrudnienia będący miernikiem zaangażowania ludności w procesie pracy ukształtował się na niższym poziomie niż przed rokiem i wyniósł 50,0% (w kraju – 53,0%). Podobnie jak w przypadku współczynnika aktywności ekonomicznej odnotowano jego duże zróżnicowanie w zależności od płci. Zdecydowanie wyższy był on wśród mężczyzn, spośród których pracowało 59,4%. Kobiety rzadziej podejmowały pracę (41,1% pań to osoby pracujące). W skali roku wskaźnik zatrudnienia zmalał o 1,7 p.proc. Spadek ten dotyczył obydwu płci, przy czym większy był wśród kobiet, dla których wyniósł 2,3 p.proc.; wśród mężczyzn wyniósł 0,8 p.proc.

Zmniejszyły się dysproporcje w zależności od miejsca zamieszkania. Wskaźnik zatrudnienia wśród ludności miast zwiększył się na przestrzeni roku o 0,1 p.proc. osiągając wartość 48,7%, natomiast na wsi wyniósł 51,0% i był mniejszy o 3,3 p.proc.

W większości grup wiekowych odnotowano niższy wskaźnik zatrudnienia niż rok wcześniej, a najgłębszy spadek wystąpił wśród osób w wieku 15-24 lata – o 4,3 p.proc. i 35-44 lata – o 4,0 p. proc. Wzrost odnotowano wśród osób starszych w wieku 45-54 lata – o 3,0 p.proc. oraz 55 lat i więcej – o 0,7 p.proc.

Wskaźnik zatrudnienia cechował się dużym zróżnicowaniem w zależności od poziomu wykształcenia. Zdecydowanie najwyższy jego poziom odnotowano wśród pracowników, którzy ukończyli uczelnię wyższą – 73,2%; w stosunku do roku ubiegłego zwiększył się o 0,4 p.proc. Szczególnie wysoki wzrost odnotowano natomiast wśród posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – o 6,8 p. proc. Spadek wskaźnika zatrudnienia odnotowano m. in. wśród najslabiej wykształconych (z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym lub bez wykształcenia szkolnego) – o 3,1 p.proc. oraz z wykształceniem zasadniczym zawodowym – o 4,4 p.proc.

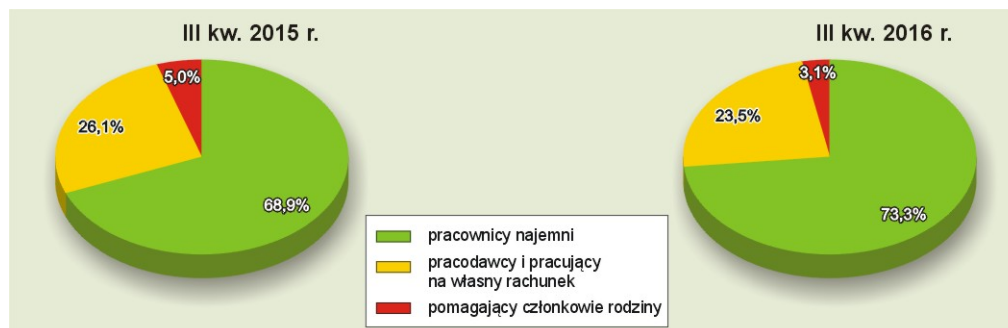
Wskaźnik zatrudnienia według wykształcenia

W III kwartale 2016 r. w sektorze prywatnym w województwie świętokrzyskim pracowało 394 tys. osób, tj. 77,3% ogółu pracujących. Spośród nich większość (64,0%) stanowili mężczyźni. Odmiennie przedstawiała się sytuacja w sektorze publicznym, w którym wśród 116 tys. pracujących przeważały kobiety (64,7%). W przedsiębiorstwach prywatnych odnotowano znaczny spadek liczby pracowników w stosunku do roku poprzedniego (o 16,9%). W sektorze publicznym było ich natomiast mniej o 8,7%.

Pracownicy najemni stanowili 73,3% ogółu pracujących, pracodawcy i pracujący na własny rachunek – 23,5%, a pomagający członkowie rodzin – 3,1%. W skali roku liczba pracowników najemnych zmniejszyła się o 9,7%, pracodawców i pracujących na własny rachunek ubyło 23,6%, a pomagających członków rodzin – 46,7%.

Pracujący wg statusu zatrudnienia

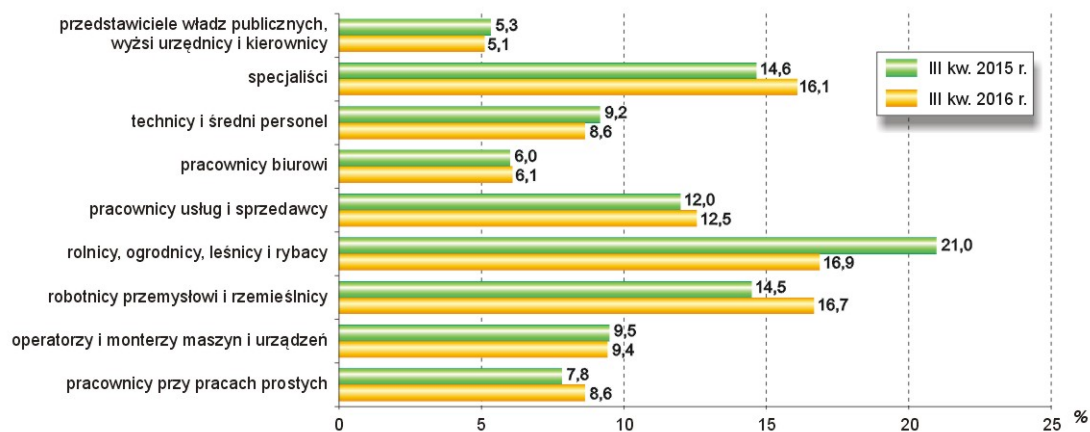
Liczba mężczyzn w grupie pracodawców i pracujących na własny rachunek zmniejszyła się na przestrzeni roku o 26,5%, natomiast pracujących w charakterze pracowników najemnych – o 8,2%.

Liczba pań pracujących w charakterze pracodawców i pracujących na własny rachunek zmalała na przestrzeni roku o 16,9%. W rezultacie udział kobiet w grupie pracodawców lub zarobkujących na własny rachunek w tej zbiorowości wzrósł do 40,8%.

Osoby zatrudnione na czas nieokreślony stanowiły 70,6% ogólnej liczby pracowników najemnych. Ich wyższy odsetek występował w sektorze publicznym, w którym udział ten wyniósł 86,2%. W sektorze prywatnym zatrudnieni na czas nieokreślony stanowili 63,6%.

Najliczniejszą grupą zawodową w województwie świętokrzyskim w dalszym ciągu byli rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 16,9% ogółu. Ich liczba na przestrzeni roku znacznie się jednak obniżyła – o 31,7%. Specjaliści stanowili 16,1% ogółu, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 16,7%, a pracownicy usług i sprzedawcy – 12,5%.

Pracujący według grup zawodowych

Mężczyźni przeważali wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń – 89,6% ogółu, robotników przemysłowych i rzemieślników – 89,4% oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników – 73,1%. Kobiety dominowały natomiast m.in. wśród techników i innego średniego personelu – 65,9%, pracowników usług i sprzedawców – 64,1% oraz specjalistów – 59,8%.

Zmniejszył się udział pracujących, którzy w badanym tygodniu przepracowali 40 i więcej godzin. Stanowili oni 79,2% ogółu pracujących. Podobnie jak przed rokiem kobiety pracowały w krótszym wymiarze czasu. W grupie mężczyzn odsetek pracujących przynajmniej 40 godz. tygodniowo wyniósł 85,3%, a kobiet – 71,0%. Dłużej pracowali mieszkańcy wsi. Odsetek pracujących 40 godz. i więcej wyniósł wśród nich 81,1%, podczas gdy w miastach 76,7%.

Bezrobotni

Liczba bezrobotnych w III kwartale 2016 r. ukształtowała się na poziomie 49 tys. i była mniejsza niż rok wcześniej o 10,9%. Wśród bezrobotnych więcej było mężczyzn – 53,1% ogółu. Znaczny spadek bezrobocia odnotowano niezależnie od płci. W grupie mężczyzn liczba bezrobotnych zmalała o 13,3%, podczas gdy kobiet poszukujących pracy ubyło o 8,0%.

Liczba bezrobotnych mieszkańców miast obniżyła się o 18,5%, natomiast na wsi spadek wyniósł jedynie 3,6%.

Do oceny natężenia bezrobocia służy stopa bezrobocia wyrażająca udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej. W III kwartale 2016 roku ukształtowała się ona na poziomie 8,8% i w skali roku zwiększyła się o 0,4 p.proc.

W kraju odnotowano spadek liczby bezrobotnych – o 16,6%. Wyraźnie niższa niż w województwie była stopa bezrobocia, która osiągnęła 5,9%, tj. o 1,2 p. proc. mniej niż przed rokiem.

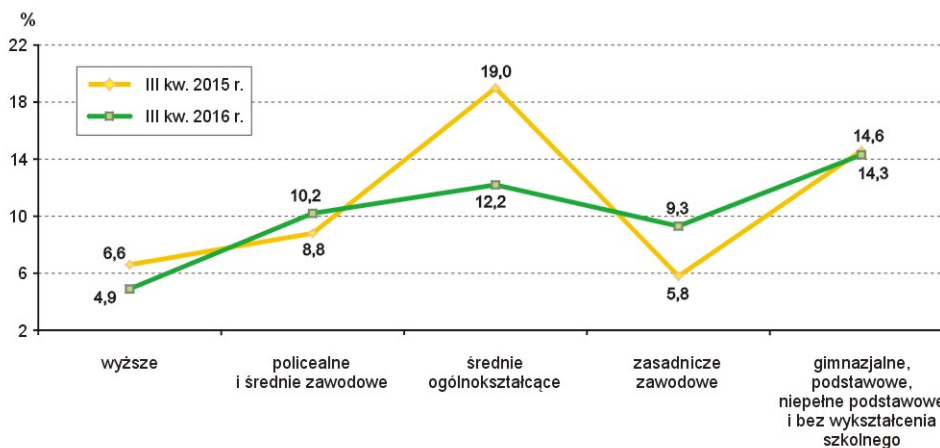
Stopa bezrobocia w miastach była większa niż na wsi i wyniosła 9,1%. W tym samym okresie na obszarach wiejskich bezrobotnymi było 8,5% aktywnych zawodowo.

Stopa bezrobocia wśród mężczyzn zwiększyła się o 0,1 p. proc. i wyniosła 8,1%. Wśród kobiet wystąpił wzrost wynoszący 0,7 p. proc. - w rezultacie stopa bezrobocia zwiększyła się do 9,6%.

Większe bezrobocie niż przed rokiem wystąpiło we wszystkich grupach wieku, z wyjątkiem 45-54 lata, w której stopa bezrobocia obniżyła się o 1,4 p. proc. Na przestrzeni roku najbardziej wzrosła ona natomiast wśród osób młodych: w grupie poszukujących pracy w wieku 15–24 lata (o 2,4 p. proc. – do 25,0%) oraz 25-34 lata – o 0,8 p. proc.

Zróżnicowanie stopy bezrobocia występowało również w zależności od poziomu wykształcenia. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w omawianym kwartale wśród osób najstąbiej wykształconych (gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia szkolnego) – 14,3%, przy czym obniżyła się ona o 0,3 p.proc. Największa poprawa sytuacji nastąpiła wśród posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące, dla których stopa bezrobocia zmalała o 6,8 p.proc. Najwyższy wzrost stopy bezrobocia wystąpił wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym – o 3,5 p. proc.

Stopa bezrobocia według wykształcenia

Bezrobotni najczęściej poszukiwali pracy poprzez biura pracy – 75,5%. Mniej osób zdecydowało się na jej poszukiwanie poprzez ogłoszenia w prasie – 71,4%, bezpośredni kontakt z zakładem pracy – 63,3% oraz krewnych i znajomych – 61,2%.

Przeciętny czas poszukiwania pracy zwiększył się w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł 13,5 miesiąca. Wydłużenie tego okresu było wynikiem wzrostu przede wszystkim wśród kobiet (o 2,3 miesiąca – do 14,5 miesiąca). Mężczyźni poszukiwali pracy przez 12,8 miesięcy - o 0,1 miesiąca dłużej niż przed rokiem. Szybciej znajdowali pracę mieszkańcy wsi, którzy przeznaczali na jej poszukiwanie średnio 12,6 m-ca. W miastach zajmowało to przeciętnie 14,7 miesiąca.

Bierni zawodowo

W III kwartale 2016 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 462 tys. osób, tj. 45,2% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju 43,7%). Wśród nich dominowały kobiety, które stanowiły 62,3% ogółu, a także mieszkańcy wsi – 54,8%.

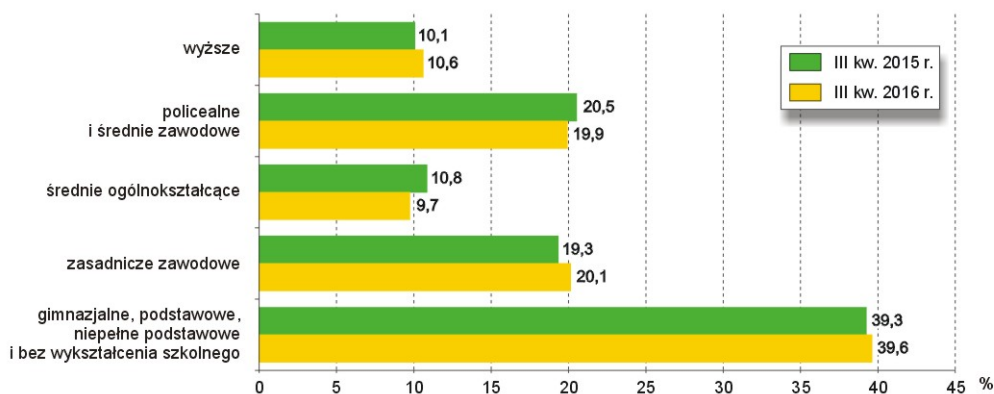
W skali roku zbiorowość biernych zawodowo zmniejszyła się o 8,9%. Zdecydowanie większy spadek odnotowano w miastach – o 15,7%. Na wsi grupa nieaktywnych zmalała o 2,3%.

W podziale według płci spadek w grupie kobiet wyniósł 6,8%, natomiast w przypadku mężczyzn był wyraźnie większy i wyniósł 12,6%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupę biernych zawodowo tworzyły osoby w wieku 55 lat i więcej. W ciągu roku ich liczba zmalała o 8,5% i stanowiła 64,9% ogółu. Spadek liczby nieaktywnych wystąpił także w większości pozostałych grup wiekowych, w tym największy wśród osób w wieku 45-54 lata – o 25,8% oraz w wieku 25-34 lata – o 16,7%. Biernych zawodowo przybyło jedynie wśród osób w wieku 35-44 lata – o 16,7%.

Liczną grupę biernych zawodowo (39,6%) tworzą osoby mające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia. Ich liczba na przestrzeni roku zmniejszyła się o 8,0%. Także w pozostałych grupach wykształcenia ubyło biernych zawodowo, w tym najbardziej wśród osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – o 18,2%.

Bierni zawodowo według wykształcenia

Najważniejszym powodem braku aktywności zawodowej było pobieranie świadczeń emerytalnych, na co wskazywało 51,7% biernych zawodowo. Jako przyczynę bierności zawodowej 17,1% osób podawało naukę i uzupełnienie kwalifikacji, a 11,3% – chorobę i niepełnosprawność. Zniechęcenie bezskutecznością poszukiwania pracy wymieniło ok. 2% biernych zawodowo.

Podsumowanie

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w III kw. 2016 r. wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- odnotowano spadek aktywności zawodowej,
- liczba pracujących obniżyła się niezależnie od płci i miejsca zamieszkania,
- odnotowano spadek wskaźnika zatrudnienia w województwie,
- wystąpił znaczny spadek liczby bezrobotnych, a szczególnie głęboki był on w miastach,
- niższa niż przed rokiem była stopa bezrobocia, a jej mniejszy poziom w dalszym ciągu występował na wsi,
- zwiększyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi,
- zmniejszyła się zbiorowość biernych zawodowo; szczególnie duży spadek wystąpił w miastach.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w III kwartale 2016 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
	w tys.					w %		
OGÓŁEM	1021	559	510	49	462	54,8	50,0	8,8
mężczyźni	493	320	293	26	174	64,9	59,4	8,1
kobiety	528	240	217	23	288	45,5	41,1	9,6
Miasta	450	241	219	22	209	53,6	48,7	9,1
Wieś	571	318	291	27	253	55,7	51,0	8,5
Z ogółem w wieku:								
15–24 lata	136	48	36	12	88	35,3	26,5	25,0
25–34	170	140	126	14	30	82,4	74,1	10,0
35–44	170	148	136	12	21	87,1	80,0	8,1
45–54	147	124	118	6	23	84,4	80,3	4,8
55 lat i więcej	399	99	96	4	300	24,8	24,1	4,0
Z ogółem według wykształcenia:								
wyższe	213	164	156	8	49	77,0	73,2	4,9
policealne i średnie zawodowe	249	157	141	16	92	63,1	56,6	10,2
średnie ogólnokształcące	86	41	36	5	45	47,7	41,9	12,2
zasadnicze zawodowe	256	162	147	15	93	63,3	57,4	9,3
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	217	35	30	5	183	16,1	13,8	14,3